

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут

Кафедра архітектури будівель і споруд

СИЛАБУС

освітнього компонента – ОК10

Навчальна дисципліна - Історія сучасної архітектури

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Освітньо-професійна «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	3,0 кредити ЄCTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Реферат	
Форми семестрового контролю	Іспит	

Викладачі:

Яременко Ірина Степанівна, канд.архіт., доцент кафедри архітектури будівель і споруд,

yaryomenkoirina@ogasa.org.ua

Худяков Ігор Олександрович, ст.викладач кафедри архітектури будівель і споруд, arx.zd.6@ukr.net

«Історія сучасної архітектури» є складовою частиною і завершуючим розділом дисципліни «Історія архітектури і містобудування» і містить такі частини курсу як «Сучасна зарубіжна архітектура» та «Сучасна вітчизняна архітектура». В першій частині висвітлено історію розвитку зарубіжної архітектури з другої половини ХІХ до початку ХХІ століття. В частині «Сучасна вітчизняна архітектура» наведений матеріал, що охоплює історію розвитку архітектури Радянського Союзу (1917-1991 рр.), до складу якого входила Україна, і архітектури доби незалежності України (1991-2020-ті рр.). Проаналізовані архітектурні стилі та напрямки, розглянуто творчість відомих майстрів архітектури та видатні архітектурні твори.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Історія мистецтв 1,2; Історія архітектури, Історія української архітектури, Історія містобудування.

Програмні результати навчання:

РН 02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

РН 05. Застосовувати основні теорії проектування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

РН 06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проектних архітектурно-містобудівних рішень.

РН 09. Розробляти проекти, здійснювати передпроектний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проектування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

РН 12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

Диференційовані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- основні тенденції, характерні риси та особливості розвитку архітектури, найважливіші пам'ятки зодчества, творчість визначних архітекторів кінця XIX, XX та початку XXI сторіч, стильові напрями в архітектурі цього періоду;

розуміти:

- особливості формування творів архітектури в функціональних, архітектонічних, пластичних, художньо-образних і стильових проявах;

володіти:

- знаннями з історії розвитку зарубіжної та вітчизняної архітектури кінця XIX – початку XXI століть, бути обізнаним з основних тенденцій і особливостей формування творів архітектури;

вміти:

- розрізняти стильові особливості архітектури, розкривати їх архітектурно-художній образ в контексті епохи;

- інтегрувати придбані знання в професійній архітектурно-проектній діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Розділ 1. Сучасна зарубіжна архітектура			
Підготовчий етап у розвитку сучасної архітектури (друга половина XIX - початок XX сторіччя)	2	-	3
Пошуки в архітектурі кінця XIX сторіччя і періоду модерну	2	-	3
Архітектура Німеччини та Франції між двома світовими війнами, 1917- 1939 рр.	2	-	3

Архітектура Нідерландів, Англії Скандинавських країн та Фінляндії між двома світовими війнами, 1917-1939 рр. Архітектура США, 1917-1939 рр.	2	-	3
Архітектура повоєнних США, 1945-1960-і рр.	2	-	4
Архітектура країн Європи, Латинської Америки та Азії повоєнного часу, 1945-1960-і рр.	2	-	4
Нові напрямки в світовій архітектурі 1970-2020-х рр. Діяльність провідних сучасних архітекторів	6	-	8
Розділ 2. Сучасна вітчизняна архітектура			
Архітектура перших пореволюційних років, 1917-1932 рр.	4	-	6
Архітектура передвоєнного часу, 1932-1941 рр.	2	-	4
Архітектура періоду Великої Вітчизняної війни та першого повоєнного десятиріччя, 1941-1954 рр.	2	-	6
Вітчизняна архітектура періоду 1955-1980-х рр.	4	-	6
Архітектура України періоду незалежності та архітектура пострадянських республік, 1991-2020-і рр.	4	-	6
Всього	34	-	56

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо іспиту за навчальною дисципліною «Історія сучасної архітектури» складає 60 балів і 100 балів відповідно і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Реферат	1	15	25
Контроль знань:			
- поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	20	35
- підсумковий (семестровий) контроль знань - іспит	1	25	40
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання **реферату** (або альбому рисунків із прикладами характерних творів архітектури розглянутого періоду).

Теми рефератів – діяльність видатних архітекторів, особливості історичних архітектурних стилів та творчість архітекторів – представників того чи іншого стилю, архітектура країн світу розглянутого періоду і таке ін.

2 рази на семестр проводиться експрес-контроль знань – **стандартизовані тести** (30 тестових питань), наприклад:

1. Які були творчі принципи та засоби формоутворення західно-європейського функціоналізму 1920-х рр.?

Варіанти відповідей:

А. Вільна асиметричність планових вирішень; диференціація загального об'єму будівлі, приміщення з однаковими функціями виокремлюються в групи, що пов'язані відкритими або критими переходами; простота і геометричність архітектурних форм, відмова від використання архітектурних елементів, що є характерними для історичних стилів; широке розповсюдження стандартизації будівельних елементів.

В. Прагнення розкрити художню специфіку споруди, створити незвичайний архітектурний образ.

С. Вільна асиметричність планових рішень, мальовничі несиметричні об'ємно-композиційні рішення, використання нових конструкцій і матеріалів (метала, залізобетону, великорозмірного скла і ін.), специфічні орнаментальні прикраси з рослинними мотивами.

2. Під керівництвом якого архітектора були розроблені і здійснені проекти реконструкції Площі Незалежності у Києві на початку 1980-х років (у той час – Жовтневої площі), а також вдруге – на початку 2000-х років ?

Варіанти відповідей:

А. Архітектора О. Комаровського.

В. Архітектора С. Бабушкіна.

С. Архітектора Ю. Серьогіна.

Підсумковий контроль знань проводиться для всіх студентів у вигляді усних чи письмових відповідей на запитання в екзаменаційних білетах, наприклад:

1. Основні течії та угруповання в радянській архітектурі 1920-х рр.
2. Творчість В. Гропіуса у міжвоєнний період (1917-1939 рр.).
3. Постмодернізм. Творчість Р. Вентурі, Ф. Джонсона, М. Грейвза.

Під час іспиту студент також повинен дати усні відповіді щодо теми і змісту підготовленого реферату (або альбому малюнків).

Інформаційне забезпечення

до розділу «Сучасна зарубіжна архітектура»

Основна література

1. Конспект лекцій з дисципліни «Історія архітектури та містобудування», розділ «Сучасна зарубіжна архітектура» для студентів-бакалаврів спеціальності 191-Архітектура та містобудування. Укл. Яременко І.С., Худяков І.О., ОДАБА, Одеса, 2019.

Допоміжні джерела інформації

1. Методичні вказівки з вивчення лекційного курсу «Сучасна зарубіжна архітектура», розділ «Архітектура 1970-1990-х років». Укл. Яременко І.С., ОДАБА, Одеса, 2005.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з вивчення курсу «Сучасна зарубіжна архітектура». Укл. Яременко І.С., ОДАБА, Одеса, 2013.
3. Орельская О.В. Современная зарубежная архитектура. - М.: Издат. центр «Академия», 2006.
4. Стародубцева Л. Архітектура постмодернізму. –К.: Будівельник, 1998.
5. Савицкий Ю.Ю. Архитектура капиталистических стран. Учебное пособие для вузов. -М.: Стройиздат, 1973.

- 6.Едике Ю. История современной архитектуры. –М.: Искусство, 1972.
- 7.Гидион З. Пространство, время, архитектура. –М.: Стройиздат,1984.
- 8.Рябушин А.В., Шукурова А.Н. Творческие противоречия в новейшей архитектуре Запада. –М.: Стройиздат, 1986.
- 9.Рябушин А.В. Новые горизонты архитектурного творчества, 1970-1980-е годы.- М.: Стройиздат, 1990г.
10. Черкес Б.С. Архітектура сучасності: остання третина ХХ – початок ХХІ століть: навч. посібник. – 2-ге вид./ Б.С.Черкес, С.М.Лінда. –Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. -384 с.
11. Всеобщая история архитектуры (ВИА). В 12 т. Т.10,11,12 (кн.2). –М: Стройиздат, 1973-1975.

до розділу «Сучасна вітчизняна архітектура»

Основна література

1. Текст лекцій «Сучасна вітчизняна та зарубіжна архітектура», ч.2. Укл. Яременко І.С., ОДАБА, Одеса, 2018.

Допоміжні джерела інформації

1. История советской архитектуры 1917-1954 гг.: Учебник для архитектурных вузов, спец. «Архитектура». Былинкин Н.П., Калмыкова В.Н., Рябушин А.В., Сергеева Г.В. -М.: Стройиздат, 1985.
2. Современная советская архитектура 1955-1980-х гг.: Учебник для вузов. Былинкин Н.П., Журавлев А.М., Шишкина И.В. и др. -М.: Стройиздат, 1985.
- 3.Нариси історії архітектури Української РСР. Радянський період. Головка П.В. та інш. -К.: Держбудвид. УРСР, 1962 .
- 4.Історія української архітектури/ За ред. Тимофієнка В.К. –К.: Техніка, 2003.
5. Архитектура Советской Украины. Седак И.П., Дахно В.П., Писковский Ю.В., Ладный В.Е. -М.: Стройиздат, 1987.
6. Всеобщая история архитектуры (ВИА). В 12 т. Т.12, кн.1. –М.: Стройиздат, 1975.
7. Історія української архітектури/ За ред. Тимофієнка В.К. –К.: Техніка, 2003.
8. Текст лекцій «Сучасна вітчизняна архітектура», ч.1. Укл. Яременко І.С., ОДАБА, Одеса, 2015.